

Громадянська освіта

Презентація до підручника О. Охредька, Л. Коломеець, В. Гладуна

Права людини

Правила в нашому житті

- ▶ Люди живуть разом — у сім'ї, громаді, суспільстві.
- ▶ Щоб розуміти одне одного й діяти разом, необхідно домовлятися.
- ▶ Так виникають правила, які супроводжують нас із давніх-давен.

Що таке соціальні норми?

Правило — норма поведінки, обов'язкова для всіх учасників певної дії.

Соціальні норми — загальні правила, що регулюють відносини в суспільстві.

- ▶ *Вони не є застиглими: із часом змінювалися та постійно розвивалися.*

Від звичаїв до законів

Право — сукупність загальнообов'язкових правил (норм), які охороняє держава.

- ▶ Спочатку управління в державах відбувалося за усними звичаями.
- ▶ Згодом правила записали, і вони перетворилися на закони.

Закон — офіційні правила, які створює влада і яких усі мають дотримуватися.

Найдавніші збірки законів

- **Стела законів Хамурапі** (бл. 1750 р. до н. е.) — одна з найдавніших збірок у Вавилоні.

- **Закони XII таблиць** — перша писемна збірка законів Давнього Риму.

- **«Руська правда» (XI–XII ст.)** — збірка стародавнього права, основана на звичаях Русі.

Охорона правил та законів

У грі за дотриманням правил стежать самі гравці або призначені люди.

За порушення правил гри застосовують покарання.

У державі порядок пильнують спеціальні структури: поліція, суди тощо.

Що таке права людини?

Права людини — визнані світовою спільнотою блага й умови життя.

Вони формуються з раннього дитинства в родині та школі.

Особисті цінності не передаються у спадок, їх обирають і випробовують у вчинках.

Логотип прав людини

Властивості прав людини

Універсальні та загальні:
однакові для всіх людей
на Землі.

Неподільні: їх неможливо
виконувати лише
частково.

Невід'ємні: ніхто не може
їх відібрати (але в зоні
ризиків вони можуть
тимчасово
обмежуватися).

Взаємозалежні: для
вирішення питань часто
потрібні кілька прав
одночасно.

Права та свободи людини

► **Права** — зобов'язання держави вчинити активні дії на користь громадян (наприклад, створити школи для права на освіту).

► **Свободи** — заборона владі втручатися в певні сфери нашого життя (наприклад, свобода зборів).

Загальна декларація прав людини

Загальна декларація прав людини

- Базується на цінностях людської гідності та рівності перед законом.
- Щороку 10 грудня відзначають Міжнародний день захисту прав людини.

Прийнята в 1948 р. як перший офіційний міжнародний документ у цій сфері.

Права дитини

Відповідно до міжнародного права, дитиною вважається людина до 18 років.

- ▶ Права дитини закріплені в Конвенції ООН про права дитини (набула чинності в 1990 р.).

Основні групи
прав дитини

На сім'ю

На захист

На ім'я

На
громадянство

На
інформацію

На навчання

На медичну
допомогу

На відпочинок

Працюємо з іЗЗі

Тестові завдання до параграфа

1. Правила потрібні людям, щоб

☐ грати в комп'ютерні ігри

☐ конкурувати між собою

☐ допомагати та жити разом

Переглянути

1/11

Виконайте завдання 2, 5, 7—11.

Домашнє завдання

Опрацювати § 4 «Права людини» (с. 27—37) та виконати одне творче завдання на вибір:

- Створити плакат або інфографіку на тему «Мої права та обов'язки». Відобразити не менше п'яти прав людини та пояснити, чому важливо їх поважати.
- Скласти пам'ятку на тему «Як захистити свої права?». Запропонувати п'ять—сім порад, які допоможуть людині діяти у випадку порушення її прав, та оформити роботу як пам'ятку або буклет.